

SOUPIS PRVKŮ PŘÍRODNÍ ZAHRADY

MŠ HARMONIE – MITUŠOVA

PRO MŠ MITUŠOVA VYPRACOVALI

Ing. Dagmar Rudolfová

Ing. Miroslava Najman

Vladimír Rudolf

OBSAH

- 1. Indiánská vesnička**
- 2. Lavička kolem stromu**
- 3. Zahradní lavice v kačírku**
- 4. Rozcestník**
- 5. Hmatový chodník**
- 6. Balanční stezka**
- 7. Balanční kůly**
- 8. Kreslicí tabule**
- 9. Špalky z akátu**
- 10. Zpevněné kmeny stromů**
- 11. Vyvýšené proutěné záhony**
- 12. Ptačí budka**
- 13. Sluneční hodiny**
- 14. Bylinková zahrádka**
- 15. Mobilní bahniště**
- 16. Dílnička**
- 17. Kopec s tunelem**
- 18. Hmyzí hotel**
- 19. Přírodní amfiteátr**
- 20. Kompostér**
- 21. Zvonkohra**

Poznámka: obrázky v dokumentu jsou pouze ilustrační

1. INDIÁNSKÁ VESNIČKA

Iglů nebo chýše je stavba vhodná zejména pro děti, do zahrad, k mateřským školkám, školám a na dětská hřiště. Dětem poskytuje chráněný prostor, který je v létě plný přirozeného a vzdušného stínu. Iglů je však vhodné i pro dospělé, jako krásný prostor pro neformální posezení i meditační chvíle. Maximum stín poskytne, jestliže je vstup směrem k severu.

Aktivita: volná hra

Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: 2 x 1,8m 3ks

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m, neslouží na lezení

2. LAVIČKA KOLEM STROMU

Mobiliář do zahrady, lavička kolem stromu poskytne v horkých dnech přirozenou klimatizaci ve stínu stromu.

Aktivita: odpočinek, volná hra

Zaměření: odpočinek

Rozměry: 2 x 1 x 0,4m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m²

Povolená výška pádu: 0,5m

3. LAVIČKA V KAČÍRKU

Relaxační a odpočinkový koutek u vstupu do budovy MŠ. Celé území kačírku je velké 21,2m²

Aktivita: odpočinek, volná hra

Zaměření: odpočinek

Rozměry plochy: 21,2m²

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m²

Povolená výška pádu: 0,5m

4. ROZCESTNÍK

Orientační prvek jako funkční socha.

Aktivita: orientace

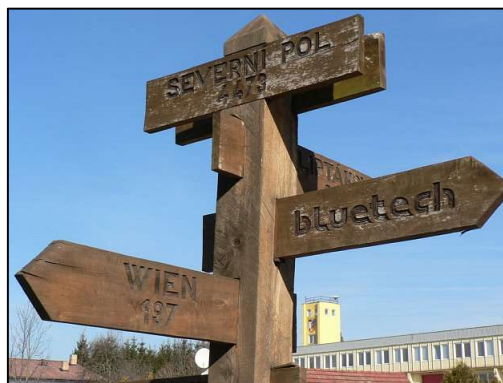
Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: 1,3 x 0,3 x 1,8m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m², neslouží k lezení

Povolená výška pádu: 0 m

5. HMATOVÝ CHODNÍK

Hmatová stezka je jednoduchý chodník, na němž se střídají různé povrchy, zpravidla přírodní. Aby déle vydržela a jednotlivé materiály se nepomíchaly, je vhodné je umístit do nějakého pevnějšího rastru. Ten je možné zapustit do země, ale není to nezbytné. Jako nejvhodnější materiál na rozdělovací rastr se jeví odkorněná nebo frézovaná kulatina, ale jednotlivé části lze rozdělit i prkny nebo dlažebními kameny – o to důležitější je pak zarovnání povrchu jednotlivých materiálů kolem nich.

Aktivita: jemná motorika, hrubá motorika, smysl hmat

Zaměření: smyslová výchova, zpět k přírodě

Rozměry: 17 x 1m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0

Plocha kolem prvku: 0

6. BALANČNÍ STEZKA

Balanční stezka pro děti i dospělé. Ideální prvek pro rozvoj rovnováhy a celkové koordinace těla. Vyroben z kvalitního akátového dřeva

Aktivita: rozvoj pohybových schopností a koordinace

Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: 2,8 x 1,4 x 0,8m

Věková skupina: 3-12

Dopadová plocha: viz prováděcí výkres

Povolená výška pádu: 0,8 m

7. BALANČNÍ KŮLY

Jednoduchý prvek zlepšující dětskou motoriku. Je možné použít i přirozeně zakřivené kůly. Děti se učí udržovat rovnováhu, koordinaci rukou a nohou zároveň. Dopadová plocha stačí rostlý terén, případně písek, dle umístění prvku. Vyrobeno z akátového dřeva.

Aktivita: hrubá motorika, koordinace pohybů rukou a nohou zároveň

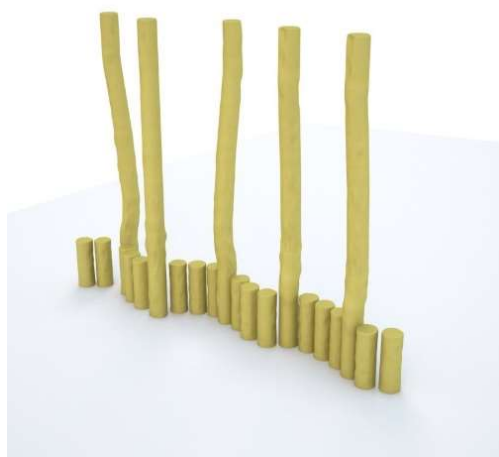
Zaměření: pohybová aktivita

Rozměry: 3 x 0,5 / výška 2,4 m.

Věková skupina: 3+

Dopadová plocha: minimální prostor prvku 330 x 640 cm

Povolená výška pádu: 0,25 – 0,3 m

8. KRESLÍČÍ TABULE

Možnost kreativního tvoření přímo venku křídami. Děti si mohou dokola vyzkoušet nejrůznější výtvary a bez složitého uklízení kreslit stále dokola. Velký formát tabule poskytuje úžasnou zkušenost.

Aktivita: rozvoj kreativity, volné tvoření

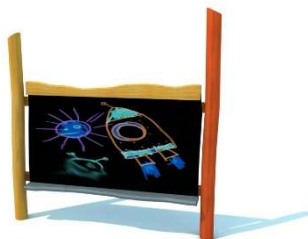
Zaměření: kreativita

Rozměry: 1,5 x 0,2 x 1,8m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m, tabule neslouží na lezení

9. ŠPALKY Z AKÁTU

Jednoduchý prvek, volně položený do terénu, na kterém si děti mohou zdokonalovat své dovednosti v hrubé motorice buď skákáním, lezením, nebo přecházením.

Aktivita: hrubá motorika, koordinace pohybů rukou a nohou zároveň

Zaměření: pohyb

Rozměry: viz. prováděcí dokumentace

Věková skupina: 3+

Dopadová plocha: 0,1; 0,2; 0,45; 0,6m 15ks

Plocha kolem herního prvku: 1 m na každou stranu

10. ZPEVNĚNÉ KMENY STROMŮ

Děti se mohou těchto kmenů dotýkat, vnímat jejich povrch, zda je hladký nebo drsný, mohou tedy zjišťovat vlastnosti přírodního materiálu pomocí hmatu. Na průřezu kmenů mohou pozorovat a počítat léta, která určují stáří jednotlivých stromů. Při pohybu na kládách, lze využít různé didaktické hry, které se zaměřují na pohyb spojený s rovnovážným držením těla. Tento pohyb posiluje odvahu dětí, jejich sebedůvěru, spolupráci a spolurozhodování.

Aktivita: rozvoj pohybových schopností a koordinace

Zaměření: environmentální výchova, motorika

Rozměry: 3-5m délka kmenů a šířka kmenů 0,25 – 0,6m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 2 m²

Povolená výška pádu: 1 m

12. VYVÝŠENÉ PROUTĚNÉ ZÁHONY

Kus zahrady, na kterém si děti vypěstují a poté sní vlastnoručně vypěstovanou zeleninu. Budou se během roku starat o zalévání, pletí a také uložení bioodpadu na kompost.

Aktivita: práce na zahradě

Zaměření: ekologická výchova, čerstvé a voňavé vaření

Rozměry: dané místem 1,2 x 0,6m 5ks

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m, neslouží na lezení

12. PTAČÍ BUDKA

Důležitou součástí péče o budky je i pravidelná kontrola a údržba, včetně odstraňování starých hnízd po hnízdění sezóně. Pokud je o budky řádně pečováno, odměnou je vždy zahrada plná barevných švitořících ptáčat, která pomohou i v boji proti škůdcům na zahradě. Více informací o ptačích budkách je možné získat na webových stránkách www.csopvlasim.cz

Aktivita: pozorování, budování vztahu k přírodě

Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: viz tabulka

Věková skupina: 2,5 - X

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m

Typ budky	Vletový otvor	Rozměry dna	Hloubka dutiny
A. Modřinka	27 - 28 mm	min. 12 x 12 cm	min. 20 - 25 cm
B. Koňadra	33 - 34 mm	min. 12 x 14 cm	min. 20 - 25 cm
C. Lejsek	30 - 45 (50) mm	min. 14 x 14 cm	min. 18 - 20 cm
D. Špaček	45 - 50 mm	min. 15 x 15 cm	min. 25 - 30 cm

13. SLUNEČNÍ HODINY

Sluneční hodiny jsou detailem, který pozvedne vzhled zahrady a mile jej ozvláštní. Děti si mohou vyzkoušet, že svým vlastním tělem mohou zjistit, kolik je právě hodin.

Aktivita: pozorování, trpělivost, výdrž

Zaměření: environmentální výchova, ekologie, lidské tělo

Rozměry: 2 x 2,5m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0

Povolená výška pádu: 0 m

14 . BYLINKOVÁ ZAHRÁDKA

Voňavý kus zahrady, který provoní nejbližší okolí. Bylinky lze využít také ve školní kuchyni.

Aktivita: rozvoj pohybových schopností a koordinace

Zaměření: ekologická výchova, čerstvé a voňavé vaření

Rozměry: dané místem 12 x 3,86m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m

16. MOBILNÍ BAHNIŠTĚ

Děti se mohou věnovat pozorování vlastností vody, zjišťování, co plave a co se potápí, jaká je energie vody, jak s vodou hospodařit, nebo jak ji zahrát a vytvořit jezírko. Mohou pozorovat živočichy, kteří se budou k vodnímu prvku přibližovat (vážky). Voda přináší dětem zábavu, pohyb, zvuk a z toho plynoucí pohodu. Zároveň si děti vytváří vztah k místu i okolnímu prostředí. Jedná se o prvek, který je mobilní a bude sloužit jako alternativa s možností doplňovat vodu jinak než z hadice, či vodovodního řádu.

Do plochy již nevyhovujícího pískoviště bude postaveno mobilní bahniště, ve kterém si děti budou moci vyzkoušet nejrůznější chování vody a písku dohromady. Pro teplé dny, ale také ve vhodném oblečení v každém počasí.

Aktivita: pohyb, environmentální výchova, ekologie, volná hra

Zaměření: zručnost, vynalézavost

Rozměry: 13,6m² plocha pro postavení prvku 4 x 3,4m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m, neslouží na lezení

16. DÍLNIČKA

Nevyhovující pískoviště bude po rekonstrukci pro děti místem plným zábavy, volného tvoření, ať už si budou hrát s jakýmkoliv materiálem: kamínky, kameny, větvičky, dřevěné koláče, cihličky, cokoliv, co si i děti samy najdou za zahradě.

Aktivita: rozvoj kreativity,

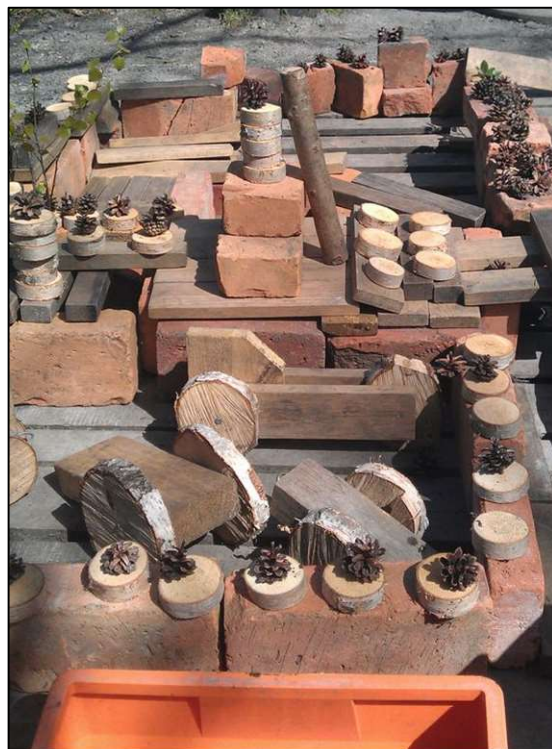
Zaměření: environmentální výchova, ekologie volná hra

Rozměry: 4 x 3,4m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m

17. KOPEC S TUNELEM

Poměrně velký prvek s několika funkcemi. Vyhlídková plocha, skluzavka, tunel na prolézání, v zimě kopeček na sáňkování. Plocha, na které si děti užijí spoustu zábavy, vyzkouší si, jakou mají fyzickou kondici a také hodně posílí svá tělíčka.

Aktivita: rozvoj pohybových schopností a koordinace

Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: T-4m kopec 1,5m výška

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha:

Povolená výška pádu: 1 m

18. HMYZÍ HOTEL

Umístěním hmyzího hotelu na zahradu, vytvoříme místo pro malé, ale užitečné spoluobyvatele zahrady, připravíme jim podmínky pro rozmnožování, úkryt nebo přezimování, tak aby se zde cítili dobře a v bezpečí. Leckdy je to jediné místo, kde mohou žít i ohrožené druhy, což význam instalace hmyzího hotelu na zahradu ještě zdůrazňuje. Sledování opylovačů přímo při jejich činnosti v přírodě seznámí děti s rozmnožováním rostlin. Některé děti ví, že včela medonosná patří mezi naše významné opylovače, ale pro naše zahrady jsou užiteční i další zástupci hmyzu.

Aktivita: pozorování, budování vztahu k přírodě

Zaměření: environmentální výchova

Rozměry: 1,5 x 0,3 x 1,6 m

Věková skupina: 2,5 - X

Dopadová plocha: 0 m, prvek neslouží na lezení

Povolená výška pádu: 0 m

19. PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR

Na stávající dlažbě z žulových kostek, která je již zašlá, vznikne přírodní amfiteátr, který bude moci využít i protější stěnu budovy MŠ na promítání pohádek při různých školkových aktivitách. Tato plocha je současně posezením s ohništěm uprostřed, které je vyrobeno z kovu a je mobilní.

Aktivita: Posezení, lezení, soustředění

Zaměření: environmentální výchova, setkávání, společenské aktivity

Rozměry: viz. prováděcí dokumentace

Věková skupina: 2,5 - X

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m

20. KOMPOSTÉR

Pro děti z městského prostředí krásná názorná ukázka toho, jak by mělo být nakládáno s bioodpadem. Děti můžou pozorovat postupnou přeměnu v organický materiál, který následně použijí v zeleninové zahrádce.

Aktivita: výroba kompostu, uložení organického odpadu

Zaměření: ekologická výchova

Rozměry: 2x 1x 0,6m

Věková skupina: bez omezení

Dopadová plocha: 0 m

Povolená výška pádu: 0 m, neslouží na lezení

21. ZVONKOHRA

Zvonkohra jako akustický prvek, kterým děti mohou vytvářet jedinečné zvukové efekty. Ideální pro venkovní výuku a rozvoj spolupráce, kreativity. Učení se jaké zvuky vydávají nejrůznější materiály.

Aktivita: hra, zábava

Zaměření: rozvoj kreativity, smyslového vnímání, rytmus

Rozměry: 1,6 x 0,2 x 1,3 m

Věková skupina: 2+

Dopadová plocha: 0 m²

Plocha kolem herního prvku: 3m kruhová výseč

